GIRONA NOTICIES.COM
+ Periodisme

La destrucció de l'adversari.

Opinió | 23/06/2010 | 12:33

De vegades el poder polític ve molt condicionat pel poder econòmic, el de determinats sectors socials, etc.

L'any 2002 vaig fer un discurs titulat Grandesa i misèria de la política. Deia –per convicció pròpia, però emparant-me en un text d'Aristòtil- que la política era l'ofici més noble de tots, perquè tenia com a objectiu el servei a la col•lectivitat. A la gent. A la societat. Més noble fins i tot, deia Aristòtil, que l'ètica, perquè l'ètica té un caràcter més individual i en canvi l'àmbit de la política i del servei que ha de fer és col•lectiu.

Però també deia, en aquesta mateixa conferència, que la política és un ofici que molt fàcilment pot degenerar. Segons com, el que més. Perquè conté un component molt important de lluita pel poder. I el poder –no només el polític, també l'econòmic o el social, o qualsevol mena de domini– fàcilment pot corrompre. Fins i tot el camí per assolir el poder convida a caure en maneres de fer èticament molt reprovables.

Val a dir que a la vida –tant en el terreny privat com en el públic– hi ha molta competició.Molt d'enfrontament. Però en el camp polític n'hi ha especialment, perquè l'objecte és el poder més important, és a dir, el del govern i el del més alt nivell d'autoritat. Això en teoria, perquè a la pràctica no sempre és així.De vegades el poder polític ve molt condicionat pel poder econòmic, el de determinats sectors socials, etc. Però en principi i com a norma el poder polític i l'autoritat que comporta constitueixen el nivell més alt de la jerarquia d'un país (o d'una ciutat). És el nivell que permet governar i prendre les decisions més transcendentals. És lògic, per tant, que sigui objecte de l'ambició de tothom que vulgui actuar i influir en la societat, en el país. Amb ànim positiu i constructiu, i amb esperit de servei. Quin goig més gran i més d'agrair hi pot haver que en el nivell que correspongui governar el propi país, o el propi poble, o la Unió Europea? Però de vegades l'ambició del poder no és tan desinteressada. Del poder, si es vol i se'n sap, també se'n pot treure profit. En benefici propi. És la degeneració que dèiem, que pot estar present des del primer moment en la vocació i l'ambició polítiques, o bé introduir-se subtilment en la ment del polític que quan consolida una posició de poder s'adona, o li fan adonar-se'n, que en pot treure profit personal. Que pot ser de caire econòmic o d'ostentació, o simplement d'abús de poder.

Tot això ve a tomb per fer veure, per una banda, la importància del poder i el benefici que ben exercit pot reportar a un país, i en general a una col•lectivitat, i per tant la noblesa que pot tenir l'exercici del poder. Que també, cal dir-ho, és una tasca difícil, compromesa i arriscada. I també ve a tomb, d'altra banda, per entendre que en la lluita pel poder hi hagi un component d'ambició malsana.

És, per tant, molt comprensible que la competició pel poder sigui molt aferrissada. I que no sempre sigui portada en termes èticament correctes. Que s'utilitzin armes destructives de l'adversari radicalment immorals. Que algú se salti el mínim fair play que també en una contesa política cal observar. Entre altres raons perquè si no s'observa el joc –és a dir, la competició–, degenera. Es fa inviable. S'autodestrueix. És a dir, la política es corromp i deixa de ser l'activitat que pot fer possible la direcció i l'impuls positius d'un país.

Tot això serveix d'introducció per dir que un dels senyals de degeneració de la política és que la

destrucció de l'adversari arribi a jugar un paper primordial. La confrontació política no és un amable joc d'entreteniment, comporta duresa. I hi ha guanyadors i perdedors. Perdedors que de vegades ja no es refaran. Tampoc en democràcia. Però s'ha de basar molt més en propostes i projectes. I en l'exigència de conductes honorables. També en crítiques, per suposat. I es pot i s'ha de ser dur de vegades cap a aquestes crítiques. Però quan en un país la crítica ad personam i la brega constant i el menyspreu i l'acusació gratuïta o la calúmnia dominen la política ja es pot afirmar que, en aquell país, la política baixarà molt i molt de nivell, que s'arrossegarà per terra. I el país anirà malament. Tard o d'hora molt malament, perquè un país que no tingui una bona política no va bé. Bona política en les normes i bona política en els valors.

Un dels senyals clars que la política ha degenerat és que la voluntat de destrucció de l'adversari jugui un paper important, o fins i tot dominant. I de vegades passa. De vegades passa que els programes i els projectes i les propostes –i fins i tot les crítiques més dures i greus si cal, però que no cauen en la calúmnia ni en la pura inventiva o el cainisme– desapareixen, i el que domina és clarament la voluntat de destruir.

Com sigui. De destruir l'adversari. Al servei d'una campanya de destrucció s'hi pot posar enginy i intel•ligència. I fins i tot pot tenir èxit. Però aquest èxit comportarà un gravíssim desprestigi de la política i un molt seriós dany a l'interès general.

Si aquest esperit, el de la destrucció, s'imposa, no hi tornarà a haver bona política. Bona política, és a dir, política realment democràtica (la democràcia només és possible en un marc de fair play i de convivència) i política realment al servei de l'interès general.

La política que dóna preferència a la destrucció és temible. Pot fer molt de mal. Però és senyal d'impotència. Quan no es té un bon balanç o quan no es té programa ni projecte, o quan no es té tampoc capacitat d'il•lusionar, quan simplement s'és impotent, la temptació de fer guerra de desprestigi i de destrucció és gran. Com quan un exèrcit es veu enmig d'una gran dificultat i decideix fer guerra de terra cremada.

Això afebleix tot el país. Perquè crea enemistats profundes –qui parlarà en aquestes circumstàncies de política d'unitat?–, perquè destrueix el clima de diàleg, perquè l'estratègia d'atacar o fer mal i protegir-se d'una possible resposta també malintencionada ofega la política de proposta constructiva i, més encarada, d'entesa.

Mal senyal, repeteixo, si un partit que es troba amb una dificultat en comptes de reaccionar amb propostes positives es refugia en una política de destrucció i d'embrutiment. Senyal que realment ha perdut consistència i substància. Que ha quedat buit per dintre. Si el país segueix tenint vius els reflexos i clares les idees, lògicament se n'adonarà. I la maniobra pot ser contraproduent. És més, respon a l'interès del país que ho sigui.

Autor: Jordi_P
Jordi_P

https://gironanoticies.com/noticia/15983-la-destruccio-de-ladversari.htm